

ЛІЦЕЙ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ЯМПІЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

МЕМОРАНДУМ СПІВПРАЦІ
МІЖ УСІМА УЧАСНИКАМИ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ:
ПЕДАГОГАМИ, УЧНЯМИ
ТА БАТЬКАМИ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Плідна співпраця між усіма учасниками освітнього процесу в Ліцеї імені Тараса Шевченка Ямпільської міської ради Вінницької області ґрунтується на таких твердженнях:

«Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил провадження академічної діяльності, які є обов'язковими для всіх учасників (суб'єктів) такої діяльності та спрямовані на забезпечення довіри до результатів навчання, досліджень та творчості» (стаття 1 Закону України «Про академічну доброчесність»).

«Всі люди народжуються вільними і рівними у своїй гідності та правах. Вони наділені розумом і совістю і повинні діяти у відношенні один до одного в дусі братерства» (Стаття 1 Загальної декларації прав людини).

«Освіта повинна бути спрямована на повний розвиток людської особистості та збільшення *поваги до прав людини і основних свобод*» (Частина 2 статті 26 Загальної декларації прав людини).

«Найкраще забезпечення інтересів дитини має бути керівним принципом для тих, хто несе відповідальність за її освіту і навчання; насамперед таку відповідальність несуть її батьки» (Принцип 7 Декларації прав дитини, ухваленої резолюцією 1386 (XIV) Генеральної Асамблеї ООН від 20 листопада 1959 року).

«Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору» (Закон України «Про освіту»).

МИ, ПЕДАГОГИ, БАТЬКИ ТА УЧНІ, ВИХОДИМО З ТОГО, ЩО:

1. Головним принципом співпраці всіх учасників освітнього процесу є принцип дитиноцентризму, тобто орієнтація на потреби учня. Освітній процес ґрунтується на співпраці педагогів, батьків та учнів. Саме взаємодія в межах трикутника «учень-учитель-батьки» створює простір для сучасної ефективної освіти.
2. В основу співпраці між усіма учасниками освітнього процесу мають бути покладені принципи педагогіки партнерства як складника концепції «Нова українська школа» (НУШ): повага до особистості, доброзичливість і позитивне ставлення, довіра в стосунках, діалог - взаємодія - взаємоповага, розподілене

Меморандум співпраці між усіма учасниками освітнього процесу: педагогами, учнями та батьками лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків), принцип соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

3. Взаємодія між усіма учасниками освітнього процесу ґрунтується на принципах рівноправності, толерантності, академічної доброчесності, неприпустимості булінгу та психологічного насильства.

4. Співпраця має відбуватись на засадах обов'язковості розгляду пропозицій сторін; пріоритету узгоджувальних процедур; прозорості, відкритості та гласності; обов'язковості дотримання досягнутих домовленостей; взаємної відповідальності сторін.

5. Дії та поведінка всіх учасників освітнього процесу в шкільному просторі та поза ним ґрунтуються на повазі до прав людини, прав дитини та дотриманні чинного законодавства.

РОЗДІЛ 1. ГРОМАДСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ. ПРАВИЛА ТА РЕГЛАМЕНТИ

Ми, педагоги, батьки та учні, виходимо з того, що Ліцей як спільнота та осередок місцевої громади може створити власні правила та регламенти, що не суперечать чинному законодавству. Вони мають бути публічними, усім відомими, загальнодоступними, зрозумілими та прийнятними для всіх учасників освітнього процесу в ліцеї. Правила мають ґрунтуватись на загальнолюдських цінностях, принципах демократії та прозорості в ухваленні рішень, рівного доступу до всіх послуг, поваги до різноманітності культур.

1.1. РОБОТА ГРОМАДСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ЛІЦЕЇ

1.1.1. Ліцей імені Тараса Шевченка Ямпільської міської ради Вінницької області є осередком місцевої громади, мета існування якого – освіта й всебічний розвиток учнів, а також осередком спілкування та співпраці для місцевої громади. Низка засадничих рішень у житті школи, зокрема правила й регламенти, які не суперечать чинному законодавству, може ухвалюватися на засадах громадського самоврядування.

1.1.2. Громадське самоврядування в закладі освіти – це право учасників освітнього процесу як безпосередньо, так і через органи громадського самоврядування колективно вирішувати питання організації та забезпечення освітнього процесу в закладі освіти, захисту їхніх прав та інтересів, організації дозвілля та оздоровлення, брати участь у громадському нагляді (контролі) та в управлінні закладом освіти в межах повноважень, визначених законом та установчими документами ліцею.

Ключові питання взаємодії між учасниками освітнього процесу в ліцеї вирішуються на загальних зборах, які формуються з представників шкільного самоврядування, педагогів, учнів та батьків. Адміністрація ліцею надає приміщення для роботи органів батьківського та учнівського самоврядування.

1.1.3. Запорука плідної роботи громадського самоврядування в ліцеї – максимальна залученість усіх членів спільноти та ефективна комунікація між ними, канали якої в закладі мають бути доступними й зручними для всіх. Члени шкільної спільноти, які не мають можливості користуватися шкільним сайтом та/або месенджерами й сторінками в соцмережах, мають бути забезпечені зручними та зрозумілими для них формами комунікації та зворотного зв'язку на кшталт дошок оголошень у ліцеї, скриньок, куди можна кидати записки з пропозиціями, тощо.

1.1.4. Показником дієвості громадського самоврядування в ліцеї є налагоджені механізми зворотного зв'язку: забезпечена можливість для обговорень, питань, петицій та голосувань, створення «банку пропозицій та ідей» тощо, урахування запитів і пропозицій у подальшій роботі.

1.1.5 Інструментом оцінки ефективності громадського самоврядування в ліцеї може бути процедура самооцінки, яка проводиться за рішенням органів шкільного самоврядування та проходить у вигляді анонімного опитування (анкетування) педагогів, батьків та учнів, що передбачає подальше коригування роботи громадського самоврядування з урахуванням результатів опитування.

1. 2. ПРАВИЛА ТА РЕГЛАМЕНТИ

1.2.1. Ліцей ім. Т. Шевченка Ямпільської МР визначає самостійно такі види шкільних правил та їхній зміст:

- 1) загальні правила поведінки педагогів;
- 2) правила поведінки учнів, а саме: правила на уроках; поведінка учнів до початку та після уроків, на перервах, поведінка учнів у їдальні, вимоги до зовнішнього вигляду здобувачів освіти;
- 3) загальні правила поведінки батьків;
- 4) правила та регламенти поведінки всіх учасників освітнього процесу.

1.2.1. Шкільні правила розробляються за участі всіх учасників освітнього процесу та членів колективу школи. Пропозиції акумулюються та обробляються за допомогою органів шкільного самоврядування або, у разі їхньої відсутності, за допомогою уповноважених осіб, після чого вони узгоджуються та ухвалюються на Загальних зборах школи.

1.2.2. За потреби в регуляційні документи або їхні частини можна вносити зміни шляхом винесення пропозицій та їх ухвалення на Загальних зборах Ліцею ім. Т. Шевченка Ямпільської МР.

1.2.3. Розгляд та розв'язання конфліктів також можуть здійснюватися Загальними зборами ліцею, засновником закладу освіти (органом управління у сфері освіти, який діє від імені засновника). Шкільна процедура розв'язання конфліктів не позбавляє особу права звернутись до суду або до освітнього омбудсмена.

1.2.4. Жодне положення цього Меморандуму не звільняє від відповідальності за порушення норм чинного законодавства й не може змінювати прямі норми законодавства щодо юридичної відповідальності.

ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ ПЕДАГОГІВ

1. Педагоги повинні забезпечувати умови для засвоєння учнями навчальних програм на рівні обов'язкових державних вимог, сприяти розвитку здібностей учнів.

2. Особистим прикладом утверджувати повагу до принципів загальнолюдської моралі: правди, справедливості, відданості, патріотизму, гуманізму, доброти, стриманості, працелюбства та інших.

3. Виховувати повагу до батьків, жінки, культурно-національних, духовних, історичних цінностей України, країни походження, державного та соціального устрою, цивілізації, дбайливе ставлення до навколишнього середовища.

4. Педагог повинен готувати до свідомого життя учнів у дусі взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, а також етнічними, національними, релігійними групами.

5. Учитель зобов'язаний дотримуватися педагогічної етики, моралі, поважати гідність учня.

6. Педагог повинен захищати здобувачів освіти від будь-яких форм фізичного або психічного насильства, інших шкідливих звичок.

7. Учитель повинен постійно підвищувати професійний рівень, педагогічну майстерність і загальну культуру.

ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ УЧНІВ

1. Правила поведінки учнів базуються на законах України, постановах Міністерства освіти та науки України, органів місцевого самоврядування, Статуті Ліцею імені Тараса Шевченка Ямпільської міської ради Вінницької області.

2. Учень приходить в ліцей не пізніше як за 5 хвилин до початку занять, чистий і охайний, займає своє робоче місце з першим дзвінком, готує все необхідне навчальне приладдя до уроку.

3. Не можна приносити на територію ліцею з будь-якою метою і використовувати будь-яким способом зброю, вогнебезпечні речовини, спиртні напої, цигарки, наркотичні засоби та отрути, а також токсичні речовини і пігулки.

4. Забороняється вживання непристойних виразів і жестів.

5. Не можна без дозволу педагогів або медичної сестри (лише за узгодженням із батьками) йти з ліцею під час освітнього процесу.

6. У разі пропуску занять учень зобов'язаний пред'явити класному керівнику довідку або заяву від батьків (осіб, які їх замінюють) про причину відсутності на

Меморандум співпраці між усіма учасниками освітнього процесу: педагогами, учнями та батьками заняттях. У разі пропуску більше трьох днів учень зобов'язаний надати довідку з медичної установи.

7. Поза ліцеєм учні поведуться так, щоб не принизити свою честь і гідність, не запламувати добре ім'я закладу.

8. Учні бережуть майно ліцею, дбайливо ставляться як до свого, так і до чужого майна, дотримуються чистоти та порядку на території закладу.

9. Учні, які знайшли втрачені або забуті, на їх думку, речі, повинні здати черговому працівнику, класному керівнику або адміністрації ліцею.

11. Булінг є неприпустимою формою поведінки учнів у ліцеї та за його межами.

ПОВЕДІНКА НА УРОКАХ

1. Учні входять до класу з першим дзвінком. Спізнюватися на уроки без поважних причин заборонено.

2. Під час уроку не можна ходити, голосно розмовляти, кричати, відволікатися самому та відволікати інших від занять розмовами, іграми, іншими справами, що не стосуються уроку.

3. Кожен учень відповідає за збереження санітарного стану та майна на своєму робочому місці.

4. На уроці учень має право ставити питання вчителю, якщо не зрозумів матеріал під час пояснення.

5. На уроки фізичної культури учні приходять у спортивній формі та спортивному взутті. Учні, звільнені від занять фізкультурою, обов'язково присутні в залі.

6. Учень має право в коректній формі обстоювати свої думки та переконання при обговоренні різних спірних і неоднозначних питань, які стосуються теми уроку.

7. Учні зобов'язані знати та дотримуватися правил безпеки життєдіяльності як під час уроків, так і після їх закінчення.

ПОВЕДІНКА УЧНІВ ДО ПОЧАТКУ ТА ПІСЛЯ УРОКІВ, НА ПЕРЕРВАХ

1. Під час перерви учень зобов'язаний:

1) підтримувати чистоту та порядок на своєму робочому місці;

2) при зустрічі з вчителями, батьками, дорослими відвідувачами ліцею учні вітаються та звільняють дорогу;

3) учням забороняється входити до вчительської без дозволу;

4) забороняється вживати непристойні вирази та жести, галасувати, заважати відпочивати іншим.

2. Час перерви – особистий час кожного учня.

3. Під час перерви учні можуть вільно пересуватися по території ліцею, окрім тих місць, де їм заборонено знаходитися з метою безпеки.

4. Під час перерв учням категорично забороняється залишати територію закладу задля збереження життя та здоров'я та з метою уникнення випадків травматизму.

5. Під час перерв забороняється бігати по сходах, поблизу віконних отворів, грати м'ячем у класі, коридорах та інших місцях, не пристосованих для ігор.

6. Під час перерв забороняється штовхати один одного, гратися в небезпечні

Меморандум співпраці між усіма учасниками освітнього процесу: педагогами, учнями та батьками
ігри, застосовувати фізичну силу.

7. У ліцеї та на його території категорично забороняється тютюнопаління, вживання алкогольних напоїв, інших небезпечних речовин.

8. Категорично забороняється самовільно відчиняти вікна, сидіти на підвіконні.

9. На перервах учні можуть звернутися до свого класного керівника, чергового вчителя, адміністрації за допомогою, якщо проти них здійснюються протиправні дії.

ПОВЕДІНКА УЧНІВ У ЇДАЛЬНІ

1. Під час харчування в їдальні належить дотримуватися гарних манер і поводитися пристойно.

2. Учні повинні шанобливо ставитися до працівників їдальні.

3. Учні приходять в їдальню після закінчення уроку, дотримуються черги при отриманні їжі.

4. Розмовляти під час прийому їжі слід неголосно, щоб не турбувати тих, хто їсть поряд.

5. Учні самі прибирають посуд зі столу після вживання їжі.

6. Учні дбайливо ставляться до майна шкільної їдальні.

7. Забороняється заходити в їдальню у верхньому одязі.

ВИМОГИ ДО ЗОВНІШНЬОГО ВИГЛЯДУ УЧНІВ

1. У ліцей учні повинні приходити в охайному одязі.

2. Обов'язковим є носіння змінного одягу та взуття на уроки фізичної культури.

3. Спортивний одяг, призначений для уроків фізкультури, на інших уроках є недоречним.

4. Одяг повинен відповідати зросту, виражати пошану господаря до самого себе й суспільства.

5. Знаходитися в ліцеї у верхньому одязі без особливих на те причин не дозволяється.

7. На урочисті загальношкільні заходи учні приходять в обумовленому одязі.

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Учні не мають права під час знаходження на території ліцею і при проведенні шкільних заходів здійснювати дії, небезпечні для життя та здоров'я власного та інших членів колективу.

2. За порушення цих Правил та Статуту ліцею учні притягуються до відповідальності, до них можуть бути вжиті такі стягнення, а саме: усне зауваження, запис зауваження в щоденник, виклик учня з батьками на педагогічну нараду, відшкодування завданої учнем матеріальної шкоди його батьками.

3. Ці Правила розповсюджуються на всіх учнів ліцею та є обов'язковими для виконання на всій території закладу, а також під час усіх заходів, що проводяться ліцеєм.

ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ БАТЬКІВ

1. Батьки постійно повинні дбати про фізичне здоров'я, психічний стан дітей, створювати належні умови для розвитку їх природних здібностей.
2. Батьки повинні поважати гідність дитини, виховувати працелюбність, почуття доброти, милосердя, шанобливе ставлення до Вітчизни, державної і рідної мов; культури, сім'ї, повагу до національних, історичних, культурних цінностей інших народів.
3. Батьки повинні сприяти здобуттю дітьми освіти в закладі або забезпечувати повноцінну домашню освіту в обсязі державних вимог.
4. Батьки повинні виховувати повагу до законів, прав, основних свобод людини.

РЕГЛАМЕНТИ ДЛЯ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

1. Учні ліцею приходять на уроки не пізніше як за 5 хвилин до початку занять.
2. Батьки учнів ліцею не мають права перебувати в коридорах та біля кабінетів, де навчаються діти. Як виключення, у разі потреби, дозвіл на перебування в закладі надає директор ліцею.
3. Батьки мають право на індивідуальне спілкування з учителями та класними керівниками лише під час перерви, у позаурочний час
4. Формами співпраці батьків та вчителів є індивідуальні консультації, батьківські збори класів, батьківські всеобучі.
5. Конфлікти між учасниками освітнього процесу розв'язуються за участі психолога, класного керівника та керівництва ліцею. Звернення учасників освітнього процесу до керівництва ліцею розглядається в якнайкоротші терміни. Шкільна процедура розв'язання конфліктів не позбавляє особу права звернутися до суду або до освітнього омбудсмена.

1.3. ПРИНЦИПИ ФІНАНСУВАННЯ ТА СПІВФІНАНСУВАННЯ

Фінансова діяльність спільноти Ліцею ім. Т. Шевченка Ямпільської МР ґрунтується на принципах відкритості, зрозумілості та прозорості.

Можлива співучасть батьків у фінансових витратах школи є добровільною та може бути спрямована переважно на цільові проєкти, що слугують покращенню освітнього процесу та розвитку Ліцею як осередку місцевої громади та знайшли підтримку більшості класної або шкільної спільноти.

1.3.1. ФІНАНСУВАННЯ КОШТОМ ДЕРЖАВНОГО ТА МІСЦЕВОГО БЮДЖЕТІВ

1. Усі учасники освітнього процесу в Ліцеї ім. Т. Шевченка Ямпільської МР мають вільний доступ до інформації про кошторис і фінансовий звіт школи. Окрім інформації про надходження й використання всіх отриманих коштів, адміністрація школи має надавати інформацію про запити на фінансування до засновників школи, місцевої влади, спонсорів тощо, а також відповіді на них.
2. Інформація про всі матеріальні цінності, отримані ліцеєм від батьків чи

Меморандум співпраці між усіма учасниками освітнього процесу: педагогами, учнями та батьками благодійних організацій, має бути опублікована на сайті ліцею. Керівництво ліцею обліковує їх відповідно до законодавства та зобов'язується використовувати їх лише в інтересах закладу .

3. Адміністрація закладу бере на себе зобов'язання подавати будь-якому учаснику освітнього процесу всю фінансову інформацію (або інформацію про всі кошти, які отримує заклад із різних джерел) вчасно, достовірно й доступно для розуміння.

4. Питання щодо кошторису та фінансового звіту вирішуються через звернення до адміністрації Ліцею або відділу освіти, молоді та спорту Ямпільської міської ради.

5. Раз на рік директор публічно звітує про виконання річного плану та презентує план розвитку закладу на наступний, а також пов'язані з цим планом очікувані фінансові потреби.

1.3.2. ДОДАТКОВЕ СПІВФІНАНСУВАННЯ СИЛАМИ БАТЬКІВ

1. Основною метою додаткового співфінансування силами батьків є цільові проекти, кошти на які збираються за принципом відкритого оголошення. Проект можуть оголосити адміністрація школи, учитель, батьки або учні. Проект виноситься на розгляд спільноти (класу або школи) й реалізується, якщо отримує належне фінансування на добровільних засадах.

2. Кожен із членів батьківської спільноти самостійно вирішує, чи бажає фінансово підтримати проект, і також самостійно визначає розмір власної фінансової участі. Обов'язковою умовою такого співфінансування є оприлюднення переліку потреб та їхньої вартості.

3. Можливе співфінансування силами батьків здійснюється за принципами:

- добровільності: ніхто не може нікого примусити здавати гроші на будь-що;
- конфіденційності: без згоди людини ніхто не має права публічно оголошувати, узяла вона участь у співфінансуванні чи ні;
- прозорості та регулярної звітності.

4. Співфінансування силами батьків є частиною кошторису Ліцею і відображається у звіті в графі «Надходження». За рішенням загальних зборів, батьківські внески можуть надходити в готівковій або безготівковій формі на спецрахунок школи.

5. Якщо батьки вирішили передати ліцею будь-які матеріальні цінності, останні мають бути взяті на облік за актом приймання-передачі з визначенням їхньої балансової вартості.

6. Батьки мають можливість контролювати та перевіряти реальні потреби школи в їхньому співфінансуванні. Наявність або відсутність коштів на рахунку школи або засновника можна перевірити через відповідний запит на отримання публічної інформації до засновника Ліцею.

7. Перевірити адекватність тендерних закупівель можна через сайт ProZorro. Пересвідчитись, чи дійсно існує потреба в співфінансуванні силами батьків певних потреб, батьки можуть, ініціювавши інвентаризаційну перевірку та створивши відповідну комісію, що перевірить фактичну наявність або відсутність речей, на закупівлю яких пропонується співфінансування.

РОЗДІЛ 2. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Ми, педагоги, батьки та учні, виходимо з того, що освітній процес має бути спрямований на всебічний розвиток і подальшу успішну самореалізацію учня в дорослому житті як особистості, громадянина й фахівця.

2.1. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В МЕЖАХ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

2.1.1. Організація освітнього процесу в Ліцеї ім. Т. Шевченка Ямпільської МР ґрунтується насамперед на академічній свободі вчителя, праві вільного вибору ним форм, методів та засобів навчання, а також праві вчителя на педагогічну ініціативу. Адміністрація ліцею, батьківська та учнівська спільноти мають усебічно сприяти реалізації цих прав учителя.

2.1.2. Водночас батьки та учні (старшокласники) можуть бути ініціаторами та/або брати участь у низці питань організації освітнього процесу, зокрема:

- у межах навчального плану колективно обирати предмети варіативного складника освітньої програми з урахуванням запитів більшості або профорієнтаційних перспектив;
- подавати загальношкільні, класні або індивідуальні заявки на освітні, соціальні й культурні гранти;
- залучати батьків до організації майстер-класів та лекцій про різні спеціальності, а також екскурсій на виробництва, в офіси тощо; шукати можливості для отримання якомога ширшої інформації про сучасні професії та соціальні компетентності.

2.1.3. Важливою умовою ефективності освітнього процесу є неупереджене, прозоре та зрозуміле оцінювання.

2.1.4. Критерії оцінювання усних та письмових відповідей, контрольних, самостійних робіт, рефератів, проєктів тощо є прозорими, справедливими та зрозумілими для всіх. Затверджені МОН критерії оцінювання, сформульовані недвозначно та простою зрозумілою мовою, мають бути розміщені в класах, опубліковані на сайті ліцею тощо.

2.1.5. Механізмом перевірки якості освіти в ліцеї має бути процедура самооцінювання, яка проводиться у вигляді анонімного опитування (анкетування) онлайн/офлайн педагогів, батьків та учнів, що передбачає подальше коригування роботи з урахуванням результатів опитування.

2.2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПОЗА МЕЖАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

2.2.1. Позаурочна діяльність має бути спрямована на:

- усебічний розвиток учнів, зокрема їхнього емоційного інтелекту, комунікаційних навичок, ініціативності та творчості;
- виявлення та розвиток талантів;
- налагодження та укріплення партнерських зв'язків між членами спільноти: батьками, педагогами та дітьми. Заохочується будь-яка спільна діяльність батьків і дітей, батьків і вчителів, педагогів і дітей та всіх разом: наставництво

старшокласників над учнями молодших класів, «школа для батьків» під супроводом учителів або адміністрації ліцею, гуртки, лекції та інша освітня активність для педагогів і батьків, спільне дозвілля, екскурсії тощо.

2.1.2. Усім учням має бути надана можливість спробувати себе у творчих видах діяльності та взяти участь у відповідних конкурсах, виставах, змаганнях тощо; критеріями участі у творчих конкурсах є бажання учня. Форма та зміст таких заходів обираються та плануються спільно з учнями; пріоритетом у виборі форм позаурочної творчої активності є бажання учнів.

2.1.3. У позаурочний час учні за бажанням можуть брати участь в олімпіадах з навчальних предметів; учитель надає допомогу в підготовці. Успішна участь в олімпіадах не є обов'язком учнів; будь-який результат на олімпіаді або відмова від участі не можуть бути причиною засудження чи покарання з боку вчителя або адміністрації закладу.

2.1.4. Запорукою добровільної участі в позаурочній діяльності є її відкрита програма та попереднє оголошення загальношкільних учнівських заходів, що обговорюються та пропонуються заздалегідь на кожен місяць або семестр. Такий порядок дає можливість охочим заздалегідь визначитись, у яких видах позаурочної діяльності вони б хотіли взяти участь. Учні та батьки можуть вносити свої пропозиції на наступний рік і брати участь у складанні програми заходів.

2.1.5. Механізмом перевірки ефективності позаурочної діяльності в ліцеї може бути опитування (анкетування) педагогів, батьків та учнів, що передбачає подальше коригування роботи з урахуванням результатів опитування.

РОЗДІЛ 3. БЕЗПЕКА В ЛІЦЕЇ

Ми, педагоги, батьки та учні, виходимо з того, що обов'язковим елементом освітнього процесу в шкільному середовищі є задовільнення для всіх його учасників на належному рівні основних потреб людини, зокрема фізіологічних, соціальних та потреб у безпеці – фізичній і психологічній.

3.1. СПРИЯТЛИВЕ ФІЗИЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Адміністрація ліцею в співпраці з усією шкільною спільнотою розробляє методи та шляхи забезпечення основних фізичних потреб у шкільному середовищі.

Серед основних фізичних потреб усіх учасників освітнього процесу в шкільному середовищі є такі:

- вільний доступ до свіжого повітря. Ліцей має забезпечити наявність свіжого повітря в класах під час занять, регулярне провітрювання класів під час перерви та можливість прогулянок дітей на шкільному подвір'ї;
- вільний доступ до питної води. Питна вода має бути завжди доступною всім учасникам освітнього процесу в ліцеї;
- вільний доступ до туалету. Шкільні туалети мають відповідати потребам людини в повазі до її гідності та сучасним гігієнічним нормам. Туалети мають бути облаштовані індивідуальними кабінками з дверима, сучасними сантехнічними системами, забезпечені туалетним папером, водою та милом для миття рук;

Меморандум співпраці між усіма учасниками освітнього процесу: педагогами, учнями та батьками

- доступна якісна їжа. У ліцеї має бути організовано гаряче харчування. Схвалюється осучаснення інтер'єру їдальні, посуду та естетики подачі страв, а також забезпечення вибору учнями страв з урахуванням їхніх смаків (у межах кошторисних призначень).
- надання домедичної допомоги в разі потреби, контроль стану здоров'я.

3. 2. БЕЗПЕЧНЕ ТА КОМФОРТНЕ ПСИХОСОЦІАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

- 3.2.1. Усі учасники освітнього процесу підтримують дружню, заохочувальну й комфортну атмосферу в ліцеї та в освітньому просторі, ставляться один до одного з повагою. Психологічне насильство та булінг є неприпустимими в стосунках між усіма учасниками освітнього процесу. Правила ліцею та регламенти взаємодії учасників освітнього процесу мають передбачати комфортне психологічне середовище для всіх і кожного.
- 3.2.2. У ліцеї організовується психологічна та соціально-педагогічна підтримка для учнів. Психологічна служба в ліцеї має бути забезпечена організаційними можливостями для ефективної роботи, виділено окремий кабінет для роботи шкільного психолога, наявна скринька для анонімних звернень до психолога.
- 3.2.3. Під час перебування в ліцеї вчителі та учні повинні мати простір і час для відпочинку та психологічного розвантаження. Разом із простором для відпочинку педагогів (учительською кімнатою) в закладі має бути створений простір для психологічного розвантаження та відпочинку учнів.
- 3.2.4. Інструментом вимірювання рівня психологічного комфорту в ліцеї може бути анкетування всіх учасників освітнього процесу.
- 3.2.5. Проблеми з порушенням правил дружності та взаємоповаги в ліцеї вирішуються на рівні адміністрації закладу. Розгляд та розв'язання конфліктів також можуть здійснюватися загальними зборами ліцею, засновником закладу освіти (органом управління у сфері освіти, який діє від імені засновника). Шкільна процедура розв'язання конфліктів не позбавляє особу права звернутись до суду або до освітнього омбудсмена.

РОЗДІЛ 4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БАТЬКІВ ЗА ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ ЇХНІМИ ДІТЬМИ

Ми, педагоги, батьки та учні, виходимо з того, що кожна людина має права та обов'язки, і при реалізації своїх прав кожен зазнає обмежень з метою забезпечення належного визнання та поваги прав і свобод інших. Про це зазначається у статті 29 Загальної декларації прав людини та в статтях 21, 23 Конституції України.

4.1. Основні обов'язки батьків щодо здобуття дітьми освіти:

- забезпечити здобуття дитиною повної загальної середньої освіти, готувати її до самостійного життя;
- сприяти виконанню дитиною освітньої програми та досягненню дитиною передбачених нею результатів навчання;
- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, а також умов договору про надання освітніх послуг (за наявності);

- батьки або особи, які їх замінюють, мають право та зобов'язані виховувати дитину, піклуватися про її здоров'я, фізичний, духовний і моральний розвиток, навчання, створювати належні умови для становлення її природних здібностей;
- на батьків учнів, а також керівників закладів освіти, які виконують обов'язки опікунів дитини у випадках, визначених законом, покладається відповідальність за здобуття ними повної загальної середньої освіти.

Усі обов'язки батьків щодо виховання та навчання викладено в наступних нормативних документах:

- Сімейний кодекс України, стаття 150 «Обов'язки батьків щодо виховання та розвитку дитини»:

1. Батьки зобов'язані виховувати дитину в дусі поваги до прав та свобод інших людей, любові до своєї сім'ї та родини, свого народу, своєї Батьківщини.
2. Батьки зобов'язані піклуватися про здоров'я дитини, її фізичний, духовний та моральний розвиток.
3. Батьки зобов'язані забезпечити здобуття дитиною повної загальної середньої освіти, готувати її до самостійного життя.

- Сімейний кодекс України, стаття 155 «Здійснення батьківських прав та виконання батьківських обов'язків»:

1. Здійснення батьками своїх прав та виконання обов'язків мають ґрунтуватися на повазі до прав дитини та її людської гідності.
2. Батьківські права не можуть здійснюватися всупереч інтересам дитини.
3. Відмова батьків від дитини є неправозгідною, суперечить моральним засадам суспільства.
4. Ухилення батьків від виконання батьківських обов'язків є підставою для покладення на них відповідальності, встановленої законом.

- Закон України «Про освіту», стаття 55 «Права та обов'язки батьків здобувачів освіти»:

1. Виховання в сім'ї є першоосновою розвитку дитини як особистості. Батьки мають рівні права та обов'язки щодо освіти і розвитку дитини.

3. Батьки здобувачів освіти зобов'язані:

- виховувати у дітей повагу до гідності, прав, свобод і законних інтересів людини, законів та етичних норм, відповідальне ставлення до власного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля;
- сприяти виконанню дитиною освітньої програми та досягненню дитиною передбачених нею результатів навчання;
- поважати гідність, права, свободи і законні інтереси дитини та інших учасників освітнього процесу;
- дбати про фізичне і психічне здоров'я дитини, сприяти розвитку її здібностей, формувати навички здорового способу життя;
- формувати у дитини культуру діалогу, культуру життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами, представниками різних політичних і релігійних поглядів та культурних традицій, різного соціального походження, сімейного та майнового стану;
- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;
- формувати у дітей усвідомлення необхідності дотримуватись Конституції та законів України, захищати суверенітет і територіальну цілісність України;
- виховувати у дитини повагу до державної мови та державних символів України,

Меморандум співпраці між усіма учасниками освітнього процесу: педагогами, учнями та батьками національних, історичних, культурних цінностей України, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання України;

- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, а також умов договору про надання освітніх послуг (за наявності);
- сприяти керівництву закладу освіти у проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування).

- Закон України «Про повну загальну середню освіту», стаття 25 «Права, обов'язки та відповідальність батьків учнів»:

1. Батьки учнів мають права та обов'язки у сфері загальної середньої освіти, передбачені цим Законом, Законом України «Про освіту» та іншими законами України.

Батьки учнів мають право бути присутніми на навчальних заняттях своїх дітей за попереднім погодженням з керівником закладу освіти.

2. На батьків учнів, а також керівників закладів освіти, які виконують обов'язки опікунів дитини у випадках, визначених законом, покладається відповідальність за здобуття ними повної загальної середньої освіти.

- Закон України «Про охорону дитинства», стаття 12 «Права, обов'язки та відповідальність батьків за виховання та розвиток дитини»:

«Виховання в сім'ї є першоосновою розвитку особистості дитини. На кожного з батьків покладається однакова відповідальність за виховання, навчання і розвиток дитини. Батьки або особи, які їх замінюють, мають право і зобов'язані виховувати дитину, піклуватися про її здоров'я, фізичний, духовний і моральний розвиток, навчання, створювати належні умови для розвитку її природних здібностей, поважати гідність дитини, готувати її до самостійного життя та праці».

РОЗДІЛ 5. ДІЇ ЛІЦЕЮ У РАЗІ ВІДСУТНОСТІ УЧНІВ НА НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТТЯХ

5.1. У разі відсутності учнів на навчальних заняттях протягом десяти робочих днів підряд із невідомих або без поважних причин відповідальна особа закладу освіти змінює у відповідному профілі дитини інформацію шляхом внесення відмітки «не охоплена (не охоплений) навчанням». Причини відсутності учня на навчальних заняттях підтверджуються відповідною медичною довідкою закладу охорони здоров'я або письмовим поясненням одного з батьків дитини чи інших її законних представників, поданим у довільній формі.

5.2. Інформація про відмітку в профілі дитини «не охоплена (не охоплений) навчанням» після опрацювання відповідальними працівниками органів управління у сфері освіти надсилається до відповідного територіального органу служби у справах дітей з використанням засобів автоматизованого комплексу менеджменту.

Уповноважений представник педагогів,
директор Ліцею

Наталія МОТУЗ

Уповноважений представник учнів,
голова учнівського парламенту

Каріна ХИЖНЯК

Уповноважені представники батьків

Галина ЛОЙШИНА

Ірина КУЛЬЧИЦЬКА
Інна ОСТРЯНСЬКА
Вікторія ВІЧАВСЬКА
Ольга БУЧАЦЬКА
Інна ТАРАСОВА
Наталя ПАСЕЧНИК
Ірина СЛЮСАР
Вікторія ГЛОВАЦЬКА
Наталя НИКОЛИШИНА
Інна ЛИЖНЮК
Наталія ВІНЯРСЬКА
Ірина САВЕЛЬЄВА
Тетяна ГОМЕНЮК
Тетяна КЛІМЕНКО
Олеся РАДЗІМОВСЬКА
Наталя ЯРОШИНСЬКА-МЕЛЬНИЧУК
Олеся СВИСТУН
Ірина КОТУЗ
Анастасія САНДУЛ
Юлія ЛЕВИЦЬКА
Алла КОЖУХАР